

ning. Udbøde Advokat Broch udtaler der, at selv hvor omhyggelig en Sag er opløst i de foregaaende Instanser, hænder det dog kun høist undtagelsesvis, naar Sagen kommer for Højesteret, at der ikke er et eller andet Punkt, som trænger til næjere Oplysning. Det er netop saaledes, det gaar. Det har sin store Betydning paa disse forfættelige Trin at faa en Domstols Mening at høre om Sagen, fordi det er umuligt for Parterne at stille sig saa objektivt til Sagen, som en Domstol kan gøre det, og derfor umuligt for Parterne at have et fuldstændig uheldet Blik paa eller mange Gange at se Omstændigheder, som Domstolene dog maa og bør lægge Vægt paa. Det er Narjagen, hvorfor jeg foretrækker Appel i Stedet for straks at gaa til den højere Domstol, Sø- og Handelsretten. — Over for det ærede Medlem fra Frederiksværk (Holch) skal jeg kun tilføje, at da jeg henholdt mig til hans Udtalelser, tog jeg dog flere Gange det Forbehold, om jeg havde forstaaet dem rigtig. Derjom man gaar til at indføre en mundtlig Procedure, saa bortfalde de Betænklichkeiten, som det ærede Medlem fra Frederiksværk anførte, med Hensyn til disse Bestemmelser, der findes i § 1 om, at Dommeren først skal tilkalde de søjyndige Lægmand, naar han i Virkeligheden finder Anledning dertil, naar det kommer til en virkelig Forhandling af Sagen. Det gaar nu saaledes til her ved Sø- og Handelsretten, uagtet Dommerne, ogsaa de læge Dommere, skulle møde der, at naar Sagen er udprocederet, saa erklære Parterne sig rede til at forhandle mundtlig, og saa berammer Retten en Dag til Sagens mundtlige Forhandling. Til denne ville da de søjyndige Medlemmer kunne tilkalde, medens det ganske vist efter min Mening ingen Betydning har, at de tilkalde for at høre Parterne fremsætte en Anstandsbejering eller domme om, hvorvidt Anstand maa bevilges eller ikke. Derimod maa jeg være ganske enig med det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkrets med Hensyn til de Bemærkninger, han i øvrigt gjorde om Nødvendigheden af ogsaa de læge Dommeres Tilstedeværelse ved andre Lejligheder end netop, hvor der var Spørgsmaal om Domsaffigelse. — Endnu har jeg en Bemærkning med Hensyn til det mellemste Stykke af § 8. Jeg kan være fuldstændig enig i, at ved Optagelse af de Forklaringer, som der er Tale om, betragtes Skipperen som et Vidne, og ligeledes i, at det ene Vidne ikke hører paa, hvad det andet forklarer, men saa forekommer det mig ogsaa, at deraf maatte følge, at Skipperen ikke maatte paahøre de andre Personers Søforklaring, lige saa lidt som

disse indblyrdes maa paahøre hinanden. Jeg har derfor steds nogen Betænklichkeit ved sidste Punktum i 3dje Stykke af § 8.

Holch: Det forekommer mig dog, at jeg har den Være at være noget mere enig med det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkrets (Klein), end han syntes at antage. Thi jeg har vel sagt, at der kunde være Spørgsmaal om at sætte ind i Loven, at de læge Dommere kun skulde deltage i Sagens Paafendelse, men det er ingenlunde, fordi jeg syntes, at slikt vilde være hensigtsmæssigt, aldeles ikke, men det er navnlig, fordi jeg har ment, at det maatte man langt hellere gøre, og vilde jeg langt foretrække for, hvad der staar i Lovudkastet, som det foreligger, at det skulde overlades til Rettens Formand at afgøre, naar hans Kolleger skulde have noget at sige eller ikke. Det finder jeg baade i Formen stødende og høist uheldigt. Jeg er ogsaa enig med det ærede Medlem i, at der under en Retsjag kan passere noget, om hvilket Formanden ikke i Forvejen kan vide, om det bethder noget eller ikke, navnlig i de mindre Sager. Endnu skal jeg nævne en Ting, som jeg ikke tror, det ærede Medlem nævnte. Det var Forligsforhandlingen, der jo skal foregaa for den dømmende Ret, og som undertiden, navnlig hvis Parterne møde personlig, kunde have en ikke ringe Betydning til at give dem, der skulde domme i Sagen, en Forestilling om en eller anden Sammenheng, som paa et senere Stadium kunde holdes tilbage. Jeg er altsaa ganske enig med det ærede Medlem i, at Formaalet burde være, at disse Dommere fulgte Sagen fra først til sidst, og da jeg maa erkende, at der i de Byer, hvor man ikke kan antage, der er tilstrækkeligt Antal Dommere, saa overordentlig sjælden foresalder Soretsjager — jeg kan saaledes sige, at i den By, hvor jeg er bestættiget, og som dog hører til Søfartshyer af 2den Rang, har der ikke i flere Aar været Soretsjager — er der heller ikke for mig noget i Vejen for disse Dommeres Deltagelse i hele Retsbehandlingen. Men det har kun været min Mening at ville fremhæve, at hellere end dette maatte man gaa til det modsatte. Jeg er heller ikke uenig med det ærede Medlem i, at man kunde gaa til at udnævne Syns- og Skønsmand uden for Retten. Jeg har jo fremhævet, at jeg ønskede, det maatte ske, i det Tilfælde, hvor Sag ikke er rejst, af Dommeren alene. Det, som bliver tilbage, og hvor jeg tror, hele Banstikligheden ligger, er Spørgsmaalet om Søforklaring; thi det gaar alle Steder, hvor der er nogen Søfart, saa hyppig paa, at det kan volde nogen Ulejlighed. Der vil jeg paa ny